

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : B.18.0.ÇYG.0.06.02-010.06.02/
Konu : Derin Deniz Deşarjı İzleme Genelgesi

30.07.2009

DAĞITIM

GENELGE
(2009/16)

Bu Genelge, 13.02.2008 tarih ve 26786 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değişik 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği (SKKY)’nin 54. maddesinin “*Derin deniz deşarj izni alan kurum, kuruluş ve işletmeler en az 6 aylık periyotlar hâlinde bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Tablo 23’te verilen derin deniz deşarjları için uygulanacak kriterler ile bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Tablo 4’te verilen parametrelerden atık su karakterizasyonuna uygun olan parametreler ile ilgili izleme yapıp İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne rapor etmekle yükümlüdürler. İl Çevre ve Orman Müdürlüğünce gerekli görülen durumlarda izleme periyodunda değişikliğe gidilebilir.*” hükmüne uygun olarak derin deniz deşarjları izleme yöntemine ilişkin ilke, usul ve esasların düzenlenmesini amaçlamaktadır.

Derin deniz deşarjları izleme yöntemine ilişkin hususlar aşağıda belirtilmektedir.

1- Derin Deniz Deşarjlarının çevresel etkileri; atıksuda, alıcı ortamda ve derin deniz deşarjı hattında, derin deniz deşarj izni alan kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından, bu Genelgede verilen parametreler, izleme noktaları, izleme yöntemi ve numune alma aralığına göre izlenir.

2- Derin Deniz Deşarjının Alıcı Ortam ve Atıksuda İzlenmesi Ek-1’de, SKKY Tablo 23 için izleme noktaları Ek-2’de, Derin Deniz Deşarjı Hattının İzlenmesi ile ilgili esaslar ise Ek-3’te, yer almaktadır.

3- Alıcı ortamda ölçülecek parametreler (SKKY Tablo 4 ve Tablo 23)’den;

a) “Çeşitli ağır metaller” başlığı altındaki parametreler difüzör etrafındaki sedimandan numune alınarak yılda 1 kez Ağustos ayında ve

b) Diğer parametreler ise, en az 6 aylık periyotlar hâlinde, biri Ocak diğeri Ağustos ayında olmak üzere, yılda en az 2 defa izlenir.

4- İzleme sonuçları, her yıl en geç Aralık ayı sonuna kadar Bakanlık Merkez Teşkilatı ile İl Çevre ve Orman Müdürlüklerine yazılı ve elektronik ortamda sunulur.

5-İzleme sonuçlarının değerlendirilmesini müteakip, İl Çevre ve Orman Müdürlüğünce gerekli görülen durumlarda izleme periyodu sıklaştırılır.

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

6- Bu Genelge kapsamında yapılacak ölçüm ve analizler Çevre ve Orman Bakanlığı'nca yetki verilen kurum/kuruluş laboratuvarlarında yaptırılır.

7- Atıksu karakterizasyonuna uygun olan parametreler izlenir.

Deniz kirliliğinin önlenmesi için bu genelgenin ilgili kurum/kuruluşlar tarafından yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde uygulanması hususunda gereğini önemle arz/rica ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EKLER:

- Ek – 1: Derin Deniz Deşarjının Alıcı Ortam ve Atıksuda İzlenmesi (1 sayfa)
Ek – 2: SKKY Tablo 23 için İzleme Noktaları (1 sayfa)
Ek – 3: Derin Deniz Deşarjı Hattının İzlenmesi (1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

- İlgili Valilikler (İl Çevre ve Orman Müdürlükleri)
- İlgili Büyükşehir Belediye Başkanlıkları
(Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlükleri)
- İlgili İl ve İlçe Belediyeleri (İlgili Valiliklerince)

Bilgi:

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- İller Bankası Genel Müdürlüğü
- T.O.B.B.
- T.M.M.O.B.
- Çevre Mühendisleri Odası

.../07/2009 Uzman Yrd. : Ö. KARAKURT
.../07/2009 Uzman Yrd. : Ö. AKBULUT
.../07/2009 Uzman Yrd. : R. KESEPARA
.../07/2009 Şb. Md. V. : A. SEVER
.../07/2009 Şb. Md. V. : T. SALMAN
.../07/2009 Şb. Md. V. : K. NOYAN
.../07/2009 Dai. Bşk. : V. ASLAN
.../07/2009 Gn. Md. Yrd. V. : A. ULUIRMAK
.../07/2009 Gn. Md. : Prof. Dr. L. AKÇA
.../07/2009 Müsteşar V. : S. KADIOĞLU

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

EKLER

EK – 1: Derin Deniz Deşarjının Alıcı Ortam ve Atıksuda İzlenmesi

	Parametreler	İzleme Noktaları	Numune Alma Aralığı
Atıksuda (ön veya birincil arıtma olan tesislerde)	Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Tablo 22		
Atıksuda (ikincil arıtma olan tesislerde)	Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Tablo 21.1,2,3,4,5	Atıksu Arıtma Tesisi Çıkışında	Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metodları Tebliği
	Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği Ek 1-2 veya Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Tablo 5-20		
Atıksuda (ileri arıtma olan tesislerde)	Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Tablo 21.1,2,3,4,5	Atıksu Arıtma Tesisi Çıkışında	Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metodları Tebliği
	Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği Ek-IV Tablo 2 Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği Ek 1-2 veya Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Tablo 5-20		
Alıcı Ortamda	Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Tablo 4	Ağır Metal Ölçümleri <i>Difüzör etrafındaki sedimanda</i>	Nüfusu 50.000'den büyük olan yerleşim yerlerinde, Yılda 1 kez, Ağustos ayında Nüfusu 50.000'den küçük olan yerleşim yerlerinde, 2 Yılda 1 kez, Ağustos ayında Nüfusu 2.000'den küçük olan yerleşim yerlerinde, 5 Yılda 1 kez, Ağustos ayında
		Diğer Parametreler (*) <i>Difüzörün üst kısmında deniz yüzeyinin 2 m. altında</i>	En az 6 aylık periyotlar hâlinde, biri Ocak diğeri Ağustos ayında olmak üzere, yılda en az 2 defa (*)
	Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Tablo 23 Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği	İzleme Noktaları (*) EK-2'de verilmiştir. Kıyı Koruma Bölgesi Sınırlarında	Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği Madde 9 (a)

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

EK – 2: SKKY Tablo 23 için İzleme Noktaları

Parametreler	İzleme Noktaları
Sıcaklık	Sıcak su deşarjları difüzörün fiziksel olarak sağladığı birinci seyrelme (S_1) sonucun da karıştığı deniz suyunun sıcaklığını Haziran-Eylül aylarını kapsayan yaz döneminde 1 °C'den, diğer aylarda ise 2 °C den fazla arttıramaz.
En muhtemel sayı (EMS) olarak toplam ve fekal koliformlar	İnsan teması olan koruma bölgesinde,
Katı ve yüzen maddeler	Difüzör çıkışı üzerinde
Diğer Parametreler	“Ağır metaller” başlığı altındaki parametreler: Yılda 1 kez (Ağustos ayında), sedimanda (<i>difüzör etrafından numune alınarak</i>) bakılacaktır.

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

EK – 3: Derin Deniz Deşarjı Hattının İzlenmesi

İzleme Noktası	İzleme Yöntemi	Numune Alma Zamanı
Deşarj hattı boru boyu	Dalgıç tarafından kamera ile hattın durumu kontrol edilir	İlkbahar ayında
Difüzör	Dalgıç tarafından tıkanıklık olup olmadığına bakılır	İlkbahar ayında
Besleme bacası	Su seviyesi kontrol edilir, buradaki ani su artışı veya kesilmesi durumlarında müdahale edilir.	İlkbahar ayında